

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
(НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»)

Н А К А З

18 жовтня 2024 р. Запоріжжя

№ 195-А

Про затвердження інструкцій
з охорони праці
в НУ «Запорізька політехніка»

На виконання вимог «Положення про розробку інструкцій з охорони праці» затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 29 січня 1998 року № 9, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 7 квітня 1998 року за № 226/2666, «Положення про організацію роботи з ОП та БЖД учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти», затвердженого наказом МОНУ від 26.12.2017 р. № 1669, Положення № 5-ОП «Про розробку інструкцій з охорони праці в НУ «Запорізька політехніка» затвердженого наказом ректора від 29.07.24 р., № 142-А.,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Інструкції з охорони праці:

1.1 Кафедра маркетингу та логістики

- Інструкція з охорони праці № 431-ОП для викладачів кафедри МЛ;
- Інструкція з охорони праці № 432 -ОП для користувачів персональних ЕОМ кафедри МЛ;

2. Начальнику **ІОЦ** Андрію САВЧУКУ розмістити цей наказ в розділі «Охорона праці».

Ректор

Віктор ГРЕШТА

ПОГОДЖЕНО:

Проректор АГР

Микола ЧЕЧЕЛЬ

2024р.

Начальник юридичного відділу

Максим ДЕСЕВ

2024 р.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 431**

**ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ
КАФЕДРИ «МАРКЕТИНГ ТА ЛОГІСТИКА»**

**м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024 р.**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «18» лютого 2024 № 195-А

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 431

ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ
КАФЕДРИ «МАРКЕТИНГ ТА ЛОГІСТИКА»

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Дана інструкція встановлює загальні вимоги охорони праці для всіх викладачів університету. Вимоги даної інструкції обов'язкові для викладачів кафедри.
- 1.2. Невиконання вимог інструкції розглядається як порушення виробничої, учбової дисципліни і правил внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка», за що винні викладачі притягуються до дисциплінарної, адміністративної і матеріальної відповідальності у відповідності із законодавством України.

1.3. Вимоги до викладачів:

- на робочому місці викладач проходить первинний інструктаж і проходить навчання з охорони праці у відповідності до "Положення про навчання з питань охорони праці", що діє в університеті;
- повторний інструктаж з охорони праці на робочому місці викладач повинен проходити один раз на 6 місяців.

Крім того, при необхідності, з викладачами проводяться інструктажі:

- позаплановий, за розпорядженням служби ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО;
- цільовий, коли виконуються роботи, безпосередньо не пов'язані з обов'язками за спеціальністю (професією).

Первинний, повторний, цільовий та позаплановий інструктажі з викладачами проводить завідувач кафедри. Результати проведеного інструктажу записуються в "Журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці для працівників".

Забороняється:

- допускати на робоче, учбове місце особу, яка не має відношення до роботи (даного заняття);

- залишати без нагляду включене обладнання, електричні прилади, побутові електронагрівальні прилади;
- ремонтувати електрообладнання, електричні прилади і електромережі;
- захаращувати проходи, проїзди і робочі місця сировиною, матеріалами, тарою, будь-якою продукцією.
- знаходитись на роботі і виконувати будь-яку роботу в нетверезому стані.

Для забезпечення вимог пожежо- та вибухобезпеки не палити і не користуватись відкритим вогнем. Паління в університеті заборонено наказом Міністра освіти і науки України від 08.11.2004 р. № 855.

1.4. Завідувач кафедри зобов'язаний:

- ознайомити викладача з посадовими обов'язками;
- показати йому робоче місце.

1.5. Викладач зобов'язаний:

- виконувати правила внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка»;
- виконувати тільки ту роботу, яка доручена йому керівником підрозділу та передбачена посадовою інструкцією.

1.6. Про кожний нещасний випадок (травма виробнича, аварія) потерпілий або свідок повинні негайно повідомити свого завідувача кафедри, а потім - ректора та служби ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО, зберегти для розслідування обстановку на місці нещасного випадку (робоче місце) і стан обладнання таким, яким воно було на час випадку, якщо це не загрожує життю та здоров'ю оточуючих людей і не призведе до аварії.

1.7. Бути надзвичайно уважними при пересуванні як в межах університету, так і за його межами.

1.8. При озелененні робочих приміщень необхідно уникати квітів і рослин з різким запахом, не розміщувати квіти в верхній частині вікон.

1.9. Піклуватися про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за недотримання правил охорони парці.

1.10. Особи, що не виконують вимоги даної інструкції, несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства і правил внутрішнього розпорядку.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. При відкритті приміщення перевірити справність замків та охоронної сигналізації.

2.2. Підготувати робоче місце до роботи, провітрити приміщення.

2.3. Перевірити:

- роботу штучного освітлення (настільну лампу, підвісні та настінні світильники) шляхом включення вимикачів;
- відсутність видимих пошкоджень заземлення наявного обладнання;
- наявність первинних засобів пожежогасіння.

2.4. Про всі виявлені недоліки повідомити завідувача кафедри.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

- 3.1. Постійно підтримувати своє робоче місце в належному стані і чистоті.
- 3.2. Будь-яку роботу виконувати з підвищеною увагою і обережністю, чим попередити (зменшити) вірогідність нещасного випадку.
- 3.3. Викладач при виявленні несправностей в обладнанні, системах водозабезпечення, каналізації, опалення, вентиляції, кондиціонування повинен повідомити кваліфікованих фахівців, які мають дозвіл на виконання відповідних робіт.
- 3.4. Забороняється:
 - зберігати та пити воду чи інші напої із посуду, чистота якого викликає сумнів, або призначення яких ви не знаєте;
 - працювати без належного освітлення робочого місця;
 - залишати без нагляду обладнання, що працює;
 - включати та виключати обладнання, роботу на якому не доручена;
 - користуватись в робочих приміщеннях побутовими електроприладами та електронагрівальними приладами з відкритим нагрівальними елементами.
- 3.5. Викладачі повинні:
 - зберігати чистоту в приміщеннях;
 - знати місце знаходження аптечки;
 - вміти надати першу медичну допомогу при травмах (обробка рани, перев'язування, зупинка кровотечі, накладання пов'язок при переломах та вивихах).
- 3.6. Припинити роботу, відключити обладнання від електромережі і довести до відома завідувача кафедри у випадках:
 - відчуття дії електричного струму при доторканні до металевих частин обладнання (трубопроводів);
 - припиненні подачі електроенергії, виникненні запаху диму тощо;
 - нагріванні електропроводів, електроапаратури вище норми (наявність характерного запаху перегріву).
- 3.7. В разі, коли працівники залучаються до роботи з переміщення меблів чи інвентарю (або керують такими роботами), їм необхідно:
 - зняти з поверхні предмети, які можуть впасти при переміщенні;
 - не допускати до виконання цих робіт осіб, які не мають права піднімати вагу;
 - дотримуватись допустимих норм підняття ваги.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 4.1. Відключити всі електроспоживачі.
- 4.2. Привести в порядок робоче місце.
- 4.3. Перевірити закриття вікон, квартирки, водопровідних кранів, відключити вентиляцію та освітлення.
- 4.4. Закрити приміщення і здати його під охорону.
- 4.5. В разі виявлення недоліків повідомити про них завідувача кафедри.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

- 5.1. При виникненні аварійної ситуації, нещасного випадку, пожежі тощо викладач зобов'язаний повідомити про це завідувача кафедри і діяти відповідно ситуації, що склалася, не піддаватися паніці.
- 5.2. При аварії водопроводу, системи опалення, електропостачання, необхідно при можливості їх відключити, викликати робітника ремонтної служби університету за телефонами **3-10**, застосувати всі можливі заходи для усунення аварії, заходи для збереження матеріальних цінностей.
- 5.3. При наявності напруги на радіаторах, трубах, різній апаратурі тощо необхідно негайно припинити роботу і довести до відома про це завідувача кафедри та головного енергетика.
- 5.4. При наявності ознак горіння (дим, запах гарі) знайти місце загоряння і застосувати заходи з ліквідації джерела. В разі виникнення пожежі негайно повідомити завідувача кафедри, чергову службу університету і діяти згідно з "Загальнооб'єктовою інструкцією № 1-ПБ з пожежної безпеки в НУ "Запорізька політехніка" від 18.09.2019 р. № 188-А.
- вжити заходів до евакуації людей, зателефонувати за наступними номерами – **9-101, 3-10**;
 - провести евакуацію студентів в зазначене завідувачем кафедри місце;
 - в разі нещасного випадку постраждалому надати першу медичну допомогу, при необхідності викликати швидку медичну допомогу;
 - повідомити про випадок завідувачу кафедри.

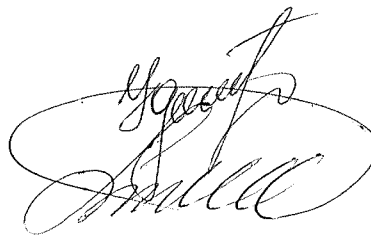
Завідувач кафедри
«Маркетинг та логістика»

Владислава ЛИФАР

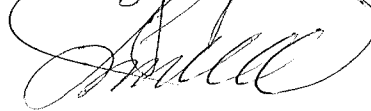
ПОГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄСВ

В.о. декана ФБТЕ

Олена ВАСИЛЬЄВА

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 432**

**ДЛЯ КОРИСТУВАЧІВ ПЕРСОНАЛЬНИХ ЕОМ
КАФЕДРИ «МАРКЕТИНГ ТА ЛОГІСТИКА»**

**м. ЗАПОРІЖЖЯ
2024 р.**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «18» листопада 2024 № 195-А

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 432

ДЛЯ КОРИСТУВАЧІВ ПЕРСОНАЛЬНИХ БОМ
КАФЕДРИ «МАРКЕТИНГ ТА ЛОГІСТИКА»

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Особи, що працюють у якості користувача ПК, крім цієї інструкції, повинні знати:
- інструкцію з протипожежної безпеки;
 - правила особистої гігієни;
 - правила надання першої (медичної) допомоги тим хто постраждав від нещасного випадку (у тому числі і при ураженні електричним струмом).
- 1.2. При роботі на ПК можуть виникнути такі небезпечні і шкідливі виробничі умови:
- небезпечні значення напруги, що живить електроприлади, замикання якої може відбутися через тіло людини у випадку дотику до відкритих струмопровідних частин, або електроустаткування й електродротів із ушкодженою ізоляцією;
 - статична електрика на конструктивних елементах пристроїв ПК;
 - перенапруження зору при роботі з екранними пристроями (дисплей), особливо при нераціональному розташуванні екрана відносно очей і ненормальної освітленості робочих поверхонь V зони відео терміналів (ВДТ);
 - наявність позитивних іонів, що виникають внаслідок іонізації повітря елементами високовольтної схеми блоку живлення відео терміналу;
 - рентгенівське, радіочастотне, інфрачервоне випромінювання.
- 1.3. Безпека користувача при експлуатації пристроїв ПК і зниження рівня впливу несприятливих умов до струмопровідних частин:
- захистом від можливого дотику до струмопровідних частин;
 - застосуванням заземлення пристроїв ПК;

- раціональним розташуванням відео моніторів відносно джерел освітленості (як штучних, так і природніх);
 - провітрюванням приміщень і щоденного вологого прибирання приміщень;
 - навчанням працівника правилам безпечної роботи з відео терміналом ПК;
 - неухильним дотриманням заходів безпеки, викладених у наступних пунктах цієї інструкції.
- 1.4. Приміщення з ПК повинні мати сонцезахисні пристрої для зниження перепадів яскравості між природнім світлом і екранами моніторів. Всі оздоблювальні матеріали приміщень повинні бути матовими / напівматовими.
- 1.5. Найбільшу небезпеку при роботі дисплея мають низькочастотні електромагнітні поля, утворювані рядковим трансформатором. Для зниження впливу електромагнітного поля необхідно:
- користувачу перебувати не ближче 0,5 м від екрана власного дисплея;
 - у приміщенні із дисплеєм проводити щоденне вологе прибирання і не рідше одного разу за зміну витирати екран.
- 1.6. Робоче місце користувача ПК повинно бути обладнане з урахуванням вимог ДЕРЖСТАНДАРТУ «Робоче місце при виконанні робіт сидячи. Загальні ергономічні вимоги»:
- конструкція робочих меблів повинна забезпечувати можливість індивідуального регулювання відповідно до росту працівника і створювати зручну позу;
 - часто використовувані предмети праці й органи керування повинні знаходитися в оптимальній робочій зоні;
 - під стільницею робочого столу повинен бути вільний простір для ніг із розмірами по висоті не менше 600 мм, по ширині - 500 мм, по глибині - 650 мм;
 - на поверхні робочого столу для документів рекомендується мати спеціальну підставку, відстань якої від очей повинна бути аналогічною відстані від очей до клавіатури, що дозволяє знижувати зорову втому;
 - поверхня сидіння і спинки повинні бути напівм'якими із покриттям, що не ковзає, не електризується і добре пропускає повітря.
- 1.7. Монітор ПК повинен розташовуватись на відстані не менше 1 м від стін.
- 1.8. На одного працюючого з ПК повинно припадати не менше 6,0 кв. м. площі і не менше 19,5 куб м. об'єму робочого приміщення.
- 1.9. Система освітлення може бути загального або локального переважно відбитого або розсіяного світлорозподілу. Розташування джерел світла повинне виключати попадання в очі прямого світла.
- 1.10. Електропостачання повинно здійснюватись через окреме розведення й окремий контур робочого заземлення. Електророзетки і вилки повинні бути тільки 3 – х контактні.
- 1.11. Забороняється експлуатація ПК без заземлення і при наявності вологи на елементах устаткування.
- 1.12. Користувач ПК зобов'язаний:
- виконувати тільки дорученні йому керівником роботи;
 - пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони

праці і безпеки співробітників;

- помітивши порушення інструкції іншими робітниками або небезпеку для навколишнього середовища, не залишатися байдужими, попередити робітника і повідомити свого керівника про необхідність дотримання вимог, що забезпечують безпеку робіт;
- протягом усього робочого часу утримувати в порядку робоче місце, не захарашувати його і проходи до нього;
- знати місце розташування засобів пожежогасіння на робочому місці і вміти користуватись ними, знати місця збереження медикаментів.

1.13. Користувачу ПК забороняється:

- виконувати розпорядження адміністрації, якщо воно суперечить правилам охорони праці і може призвести до нещасного випадку;
- відволікатися сторонніми справами і розмовами, відволікаючи інших;
- працювати на несправному комп'ютері;
- торкатися до струмопровідних частин, електричних дротів (навіть ізольованих), кабелів, клем, наступати на лежачі на підлозі переносні дроти.

1.14. За невиконання вимог, що містяться в цій інструкції, винні залучаються до адміністративної, дисциплінарної відповідальності у встановленому законодавством порядку в залежності від характеру порушень і їхніх наслідків.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 2.1. Оглянути робоче місце. Упорядкувати робоче місце, переконавшись, що на робочому місці відсутні сторонні предмети, всі пристрої і блоки ПК під'єднанні до системного блоку за допомогою роз'ємів кабелів відповідно до монтажною схемою.
- 2.2. Перевірити:
 - справність роз'ємів кабелів, електроживлення і блоків пристроїв;
 - відсутність зламів і ушкоджень ізоляції дротів, розеток, вилок;
 - відсутність відкритих струмоведучих частин в пристроях ПК
 - відсутність вологи на елементах у всіх пристроях.
- 2.3. Підготувати робоче місце для роботи з пристроями типу "Дисплей":
 - розташувати крісло так, щоб відстань до екрана була 400 - 800 мм;
 - вжити заходів, щоб при нормальній освітленості робочого місця пряме світло не падало на екрани приладів;
 - після вмикання дисплея відрегулювати яскравість і контрастність монітора; мерехтіння екрана не допускається;
 - при наявності відблисків на екрані монітора змінити місце його розташування, або засіб освітлення приміщення.
- 2.4. Протерти злегка зволоженою серветкою (із бязі або марлі), клавіатуру (для зниження рівня - статичної електрики), зовнішньої поверхні екрана дисплея.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

- 3.1. Перед вмиканням штепсельної вилки кабелю електроживлення в розетку 220 V переконатися в тому, що всі вимикачі мережі на всіх пристроях ПК знаходяться в положенні "виключено", а корпуси пристроїв заземлені (занульовані).
- 3.2. Після підключення пристрою ПК до електромережі встановити яскравість і фокус зображення на екран ручками регулювання відповідно до особливостей свого зору.
- 3.3. Забороняється залишати своє робоче місце без відома керівника робіт.
- 3.4. Забороняється залишати ПК під напругою без нагляду, за винятком працюючого в автоматичному режимі устаткування.
- 3.5. Забороняється від'єднання / приєднання / будь-яких пристроїв і кабелів ПК увімкненому в електромережу комп'ютері.
- 3.6. Подавати напругу на пристрої й окремі блоки ПК тільки після ретельної перевірки надійності кріплення провідників заземлення (занулення), справності кабелів і роз'ємів в мережі електроживлення.
- 3.7. Вимкнути ВТ (відео термінал) і повідомити про несправність, якщо при його ввімкненні на екрані ВТ не з'являється ніяка інформація (екран порожній), або в центрі екрана висвічується яскрава біла смуга.
- 3.8. При виявленні запаху гару в пристроях ПК негайно вимкнути апаратуру, у друге не включати і звернутися до фахівця з технічного обслуговування ПК.
- 3.9. Режим праці і відпочинку користувачів / операторів / безпосередньо працюючих із ВТ, повинен залежати від характеру виконуваної роботи: при введенні даних, редагуванні програм, читанні інформації з екрану, безупинна тривалість роботи з ВТ не повинна перевищувати 4 години при 8-годинному робочому дні. Щогодини необхідно проводити перерву на 5-10 хвилин, а через 2 години - на 15 хвилин.
- 3.10. Кількість мікро-пауз / тривалістю до 1 хвилини / регулюється індивідуально.
- 3.11. Кількість оброблених символів в (або знаків на ВТ) не повинна перевищувати 30 тисяч за 4 години роботи.
- 3.12. Форми й зміст перерв можуть бути різні: виконання альтернативної допоміжної роботи, проведення гімнастики для очей, загальної гімнастики, тощо.

4. ВИМОГА БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 4.1. Встановити у положення "виключено" всі вимикачі пристроїв, з якими ви працювали.
- 4.2. Зробити вологе прибирання робочого місця. Витирання пилуки з апаратури робити при вимкненому електроживленні.
- 4.3. Про всі несправності, виявлені під час роботи і про вжиті заходи щодо їх усунення, доповісти керівнику робіт.
- 4.4. Виключити світло на робочому місці й у приміщенні.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

- 5.1. При виявленні запаху гару в пристроях ПК припинити роботу, вимкнути апаратуру, повторно не змикати і звернутися до фахівця з технічного обслуговування ПК.
- 5.2. Покинути небезпечну зону і вжити заходи щодо попередження подальшого розвитку аварії (**ШЛЯХОМ** вимикання загального рубильника, або пакетного вимикача на електрощиті приміщення, а у випадку пожежі - і приточно-затяжну вентиляцію).
- 5.3. Повідомити про те, що трапалося, службу ЦЗ, П, ТБ, ОП та ВО тел. 5-05 та службу охорони та зв'язку тел. 3-10, пожежно-рятувальну службу 9-101.
- 5.4. При нещасному випадку очевидець, робітник, що виявив факт травмування, або сам постраждалий зобов'язаний сповістити про це безпосередньо керівника робіт і вжити заходів щодо надання першої медичної допомоги постраждалим. Необхідно також зберегти до прибуття комісії з розслідування обстановку, що була на момент травмування, якщо це не загрожує життю, або здоров'ю інших людей і не призведе до більш тяжких наслідків.
- 5.5. При нещасних випадках необхідно надати таку долікарську допомогу постраждалим:
 - при ураженні електричним струмом, якщо постраждалий дихає рідко і судорожно, або у нього відсутні ознаки життя (не прослуховується дихання, немає пульсу, розширені зіниці очей), робити штучне дихання "рот в рот" і непрямий масаж серця (при цьому необхідно організувати виклик швидкої допомоги тел. 9-103) при пораненні накладити стерильну пов'язку;
 - при кровотечі рану закрити стерильною пов'язкою і тримати у такому стані 3-5 хвилин. Якщо кровотеча припинилася, пов'язку закріпити бинтом;
 - при переломах, ударах, вивихах і розтягуваннях забезпечити спокійне і зручне положення ушкодженої частини тіла. У всіх випадках після надання першої допомоги викликати швидку допомогу тел. 9-103.

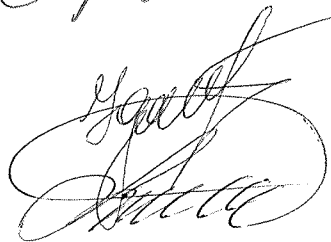
Завідувач кафедри
«Маркетинг та логістика»

Владислава ЛИФАР

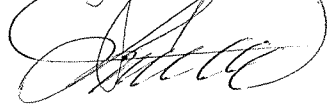
ПОГОДЖЕНО:

Провідний інженер з ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄСВ

В.о. декана ФБТЕ

Олена ВАСИЛЬЄВА